

Του ΜΩΥΣΗ ΛΙΤΣΗ*

Grexit, Brexit, αποπληθωρισμός και στασιμότητα. Κάπως έτσι θα μπορούσε κανείς επιγραμματικά να συμπυκνώσει την κατάσταση στην οποία έχει περιέλθει η Ευρώπη με την είσοδο του νέου χρόνου. Η ειρωνεία μάλιστα είναι ότι όπως έγραφε η εφημερίδα Wall Street Journal, το 2014 θα ήταν υποτίθεται το έτος κατά το οποίο η ευρωζώνη θα έβγαινε από την κρίση χρέους. Αντ' αυτού, «η ευρωζώνη βρίσκεται αναμφισβήτητα σε μεγαλύτερο κίνδυνο από ότι ήταν προηγουμένως».

Η επιστροφή άλλωστε της κρίσης-αν έφυγε ποτέ- αντικατοπτρίστηκε στη μεγάλη πτώση των χρηματιστηρίων με το που έκανε ποδαρικό το 2015 και η οποία δεν έχει να κάνει τόσο με το φόβο των αγορών μη και οι εκλογές στην Ελλάδα προκαλέσουν... επανάσταση με την διαφανιζόμενη νίκη του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά με τη διαπίστωση ότι έξι χρόνια μετά τη διεθνή οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση, που είναι και η ρίζα της κρίσης χρέους στην ευρωζώνη, η παγκόσμια οικονομία επιστρέφει στο σημείο μηδέν. Και αυτή τη φορά χωρίς να υπάρχει η κινεζική «ατμομηχανή», λόγω του αναγκαστικού εν πολλοίς φρεναρίσματος της κινεζικής οικονομίας προκειμένου να αποσυμπιεστεί η κινεζική χρηματοπιστωτική φούσκα και η φούσκα στην αγορά ακινήτων.

Η απότομη πτώση στις διεθνείς τιμές του πετρελαίου, πέρα από τα όποια ενδεχομένως γεωπολιτικά παιχνίδια κρύβει, όπως έχουμε ήδη γράψει σε αυτό εδώ το **μπλογκ**, οφείλεται στην εκτίμηση ότι η ζήτηση στον αναπτυσσόμενο κόσμο περιορίζεται με την προσφορά να παραμένει σε υψηλά επίπεδα, λόγω της απροθυμίας του ΟΠΕΚ (βλέπε Σαουδική Αραβία) να μειώσει την παραγωγή του.

Πέφτει το Ευρώ

Η πτώση του ευρώ κάτω από τα 1,18 δολάρια, κοντά στα επίπεδα που είχε όταν δημιουργήθηκε το 1999, αντικατοπτρίζει το αυξανόμενο έλλειμμα εμπιστοσύνης των αγορών, στην ικανότητα της ηγεσίας της ευρωζώνης να αντιμετωπίσει την κρίση. Μία κρίση που έχει περάσει πλέον για τα καλά στον σκληρό πυρήνα (Ιταλία, Γαλλία), με την οικονομία της ευρωζώνης να βρίσκεται ένα ακόμη βήμα πιο κοντά στον αποπληθωρισμό: τη μείωση των τιμών σε επίπεδα που αποθαρρύνουν τις όποιες επενδύσεις. Το Δεκέμβριο ο πληθωρισμός στην ευρωζώνη ήταν μόλις 0,2%.

Παρά τον αποπληθωρισμό η ΕΚΤ ακόμη συζητά για το αν θα αγοράσει κρατικά ομόλογα και όχι μόνο τίτλους ABS (ομόλογα που στηρίζονται σε απαιτήσεις από διαφόρων ειδών δάνεια), με απώτερο σκοπό την ενίσχυση των ευρωπαϊκών τραπεζών, οι οποίες υποτίθεται με την ρευστότητα που θα εξασφαλίσουν θα ενισχύσουν την πραγματική οικονομία. Η ευρωζώνη πιέζεται μάλιστα από τις ΗΠΑ να προχωρήσει πιο αποφασιστικά σε πολιτική ποσοτικής χαλάρωσης, καθώς η Fed ετοιμάζεται να τερματίσει το δικό της πρόγραμμα και η ευρωπαϊκή στασιμότητα απειλεί να συμπαρασύρει και την αμερικανική οικονομία.

Ούτως ή άλλως τα τέσσερα τρισ. δολάρια του προγράμματος της Fed και τα 10 τρισ. δολάρια που έχουν συνολικά από το 2008 διοχετευτεί στο παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα δεν έχουν καταφέρει να φέρουν ουσιαστική ανάπτυξη.

Η αδυναμία λοιπόν της ευρωπαϊκής ηγεσίας να αντιμετωπίσει τα προβλήματα πέραν του μονολόγου της σκληρής λιτότητας και των εικασιών για το αν είναι διαχειρίσιμη μία πιθανή έξοδος της Ελλάδας από το

ευρώ, με τη η Γερμανία και τους λοιπούς εταίρους να δείχνουν ότι έχουν «κουραστεί» από την αέναη χρηματοδότηση του ελληνικού αδιεξόδου, είναι αυτή που δημιουργεί συνθήκες νέας χρηματοοικονομικής αστάθειας

Ο κίνδυνος μετάστασης

Ο πραγματικός φόβος ενός Grexit, δεν είναι τόσο το οικονομικό κόστος αλλά ο πολιτικός αντίκτυπος που πιθανότατα θα έχει. Είναι προφανές ότι έξοδος της Ελλάδας από το ευρώ-ασχέτως κάτω από ποιες συνθήκες, συντεταγμένης ή άτακτης χρεοκοπίας ενδεχομένως αυτή γίνει-θα σημάνει την απαρχή του ξηλώματος του πουλόβερ, όσες και διαβεβαιώσεις αν δοθούν ότι η μετάδοση θα σταματήσει στους «οπισθοδρομικούς» Έλληνες.

Όπως έγραφε προ ημερών το ίδιο το πρακτορείο Bloomberg, η μετάσταση δεν είναι ποτέ προβλέψιμη. Μόλις φανεί ότι η συμμετοχή στο ευρώ μπορεί να είναι «εφήμερη», παρά τις συνθήκες της ΕΕ, τότε και άλλα αδύναμα μέλη του ευρώ θα είναι ευάλωτα στη φημολογία για την παραμονή τους στο κοινό νόμισμα.

Άλλωστε ακόμη και αν οι Ευρωπαίοι καταφέρουν να τιθασειύσουν την Ελλάδα του Τσίπρα, είτε ενσωματώνοντας μία κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ μέσω των εκβιασμών της τρόικας, είτε χαλαρώνοντας για λίγο του λουριά, σύντομα θα βρεθούν μπροστά σε ένα ακόμη μεγαλύτερο πρόβλημα αυτό ενός πιθανού Brexit.

Η Βρετανία, η οποία δεν ανήκει στο ευρώ, έχει το Μάιο εκλογές, με τον πρωθυπουργό Ντέιβιντ Κάμερον, να υπόσχεται πως αν το κόμμα του (οι Συντηρητικοί) κερδίσει τις εκλογές, θα κάνει δημοψήφισμα το 2017 για την παραμονή ή όχι της Βρετανίας στην ΕΕ. Έως και 50% των Βρετανών τάσσεται ήδη υπέρ του ενδεχόμενου εξόδου από την ΕΕ.

Στο επίκεντρο της βρετανικής δυσaréσκειας βρίσκεται μία από τις θεμελιώδεις αρχές της ΕΕ, η ελεύθερη διακίνηση εργαζομένων, η οποία έχει φέρει στη Βρετανία πολλούς «πρώην ανατολικούς», κυρίως εργαζόμενους από τη Ρουμανία και τη Βουλγαρία να αναζητήσουν εκεί μία καλύτερη τύχη, σε μία εποχή αυξανόμενου ρατσισμού και ξενοφοβίας.

Αν στη δυσσίωνα οικονομική πραγματικότητα, προστεθεί και ο αντίκτυπος που θα έχει σε μια Ευρώπη που διολισθαίνει όλο και πιο επικίνδυνα προς την άκρα δεξιά (Λεπέν, Φάρατζ, μαζικές διαδηλώσεις του κινήματος Pegida στη Δρέσδη), το πρόσφατο τρομοκρατικό κτύπημα των τζιχαντιστών στη Γαλλία, το 2015 μπήκε με τους χειρότερους οιωνούς. Οιωνούς που μόνο η ανάπτυξη ενός ισχυρού ευρωπαϊκού κινήματος που θα έβαζε ξανά στην ημερήσια διάταξη αξίες όπως η κοινωνική δικαιοσύνη, η αλληλεγγύη των λαών, η διαφορετικότητα, η περισσότερη δημοκρατία, ενδεχομένως να μπορούσε να σταματήσει την επερχόμενη βαρβαρότητα.

*Δημοσιογράφος-Οικονομικός Αναλυτής

Πηγές:

<http://www.wsj.com/articles/why-2014-went-wrong-for-the-eurozone-1420407442>

<http://www.euro2day.gr/news/economy/article/1290789/bloomberg-an-fygei-h-ellada-tha-dialyt-hei-to-evro.html>

<http://www.reuters.com/article/2015/01/07/us-investment-grexit-brexid-analysis-idUSKBN0KG10J20150107>

<http://www.naftemporiki.gr/story/900347>

Δείτε επίσης:

πηγη: [oikonomiallomatiblogspot.gr](http://oikonomiallomatiblogspotgr)